

Bláhoví snílci

Zavázala se
k poslušnosti
výměnou za
rok svobody

OLIVIA HORROX

KIO KAN

edice
KLO KAN

Copyright © Olivia Horrox, 2022

Translation © Jana Vlčková, 2023

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu BEAUTIFUL LITTLE FOOLS
vydaného v roce 2022 nakladatelstvím Embla Books

přeložila Jana Vlčková

Redakční úprava Helena Škodová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2023

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7695-116-7

*Věnováno Deanovi, který mi ukázal,
že věda a umění patří k sobě.*

ČÁST PRVNÍ

„Byla jsem si vědoma
pocitu svobody,
jako bych neměla
vůbec žádnou odpovědnost.“

Daphne du Maurier,
Mrtvá a živá (orig. *Rebecca*)

---

1. kapitola

HERTFORDSHIRE

Jaro 1932

Mělo mě napadnout, že mi ten leták přinese jenom potíže, přesto jsem jím u snídani s předstíranou nonšalancí listovala. Cítila jsem, jak mi při tom buší srdce vzrušením. Nejradši bych vyskočila na stůl z ořechového dřeva, shodila talíře a čajové šálky na podlahu a vyhazovala do vzduchu toasty potřené máslem. Chce se mi křičet z plných plic, protože mě nějakým zázrakem našli! Umělecké škole z Cornwallu se podařilo mě vystopovat na předměstí mrňavého hnízda, kde se nikdy neděje nic vzrušujícího, a chtějí mě dostat na pobřeží, abych zahájila svou uměleckou kariéru.

„Zajímavé...“ mumlám si a radši volím lhostejnost než křepčení na stole. Musíte hrát podle pravidel svého publika a žádný z mých rodičů mě nepovažuje za obdivovatelku kabaretu. Otec má hlavu ponořenou do obchodní rubriky *Timesů* a matka se pokouší nakrmit vejcem naměkko mého bratra George. Snaživě zvedá lžičku do vzduchu a zakrouží s ní, než se snese ke sveřepě uzamčeným ústům vzpurného batolete. George svaští brunátný obličejíček a nesmlouvavě zavrtí hlavou na protest.

„To jsem blázen..., jak přišli na moji adresu...,“ pronesu o něco hlasitěji pro případ, že by mě neslyšeli. Ale žádný z nich ke mně nevzhledne, dokud za mými zády nezapiští sestřička Mary a nevrhne se po brožurce.

„Elizabeth dostala dopis!“ vykřikne a pokusí se mi ho vzít. Ani jsem ji neslyšela vstoupit do jídelny. Dočista překvapená, vyskočila jsem ze židle a na poslední chvíli zvedla

sešitek z jejího dosahu. Od té doby, co se jí do rukou dostaly moje knihy od Agathy Christie, je posedlá hrou na detektivu. Krade se po domě a tiše se plíží za lidmi, aby si obstarala to, čemu nadneseně říká „důkazy“. Já to nazývám slíděním.

„Není to dopis,“ odseknu a zvednu leták do výšky. „Je to brožurka. Měla bys víc zapracovat na svých dedukčních schopnostech, Mary Marpleová.“

Usedne vedle mě, nepatrně se zamračí a vezme si toast. Otec konečně spustí ruce s novinami. „Jaká brožurka?“ zeptá se podezřívavě, přimhouří šedé oči a zírá na mě přes stůl.

„Z Umělecké školy svaté Anežky,“ odpovím a maličko se mi sevře hrdlo. „O přijetí jsem nežádala, takže netuším, proč mi ji poslali.“

„Domníval jsem se, že jsi pustila ten nesmysl s uměleckou školou z hlavy,“ odpoví mírně znuděným tónem a skloní zrak, aby si nalil další šálek kávy.

Vím, že to byla čistě řečnická poznámka, přesto na ni odpovím. „Vadilo by, kdybych jim poslala ukázkou své práce? Musí to něco znamenat, když mi poslali nabídku, aniž jsem o ni požádala.“

Matka konečně odvrátí pozornost od George, který začal rozpatlávat kousky vyplivnutého vejce po vysoké stoličce, na níž sedí. „Nezačínej s tím, Elizabeth. Dnes ne.“ Povzdechne si a začne synáčka otírat ubrouskem.

Kéž bych se narodila jako George..., pomyslím si smutně, když sleduji, jak chlapeček vzpurně vrtí hlavou, až mu kaštanové prstýnky poletují kolem andělské tvářičky. V očích mých rodičů povýšil už jenom proto, že se narodil jako dědic a nositel jména. Tomu by uměleckou školu dovolili. Až vyrostete, může si dělat, co si bude přát, ale se mnou má matka pouze jediný plán.

„Co je na dnešku tak zvláštního?“ zeptám se a natáhnu se pro další plátek toastu.

Mary se ozve dřív, než mi matka stačí odpovědět. „Charles Bonham přijde na večeři!“ zvolá, opře se lokty o stůl

a zamžiká na mě řasami v okamžiku, kdy nahlas zasténám. Jak jsem na to mohla zapomenout? S matkou spolu poslední dobou moc nemluvíme.

„Neopírej se lokty o stůl, Mary!“ oboří se na ni okamžitě. „Ale máš pravdu. A ty, Elizabeth, se tentokrát nebudeš předvádět. Už mi docházejí potenciální nápadníci, které bych ti mohla představit, a pánbůh ví, že po posledním fiasku na další ples pozvaná nebudeš...“

Pro větší dramatický efekt se odmlčí a já se pokouším skrýt úsměv, když si vzpomenu, s jakým gustem jsem dupla Robertu Callaghanovi na nohu, když se mě snažil osahávat při posledním tanci. Zlomila jsem mu tři prsty. Ale moje důvody pochopitelně nikoho nezajímaly, zato jsem okamžitě dostala nálepku svéhlavé dívky, „příliš divoké, aby si ji někdo namlouval“. Alespoň tak se o mně vyjádřil místní dámský spolek.

„Oblékneš si ty pěkné šaty, budeš se usmívat a povedeš s Charlesem zdvořilou konverzaci,“ pokračuje. „Myslíš, že se zvládneš pár hodin chovat jako dobře vychovaná dáma?“

„Ano, samozřejmě, matko,“ zamumlám a ona se spokojeně usměje.

Otec položil noviny na stůl, utřel si knír ubrouskem a tvrdě se na mě podíval. „Tvoje matka tuhle schůzku domluvila v tvém nejlepším zájmu, Elizabeth. Proto se snaž pokud možno méně chmuřit.“

Nemůžu si pomoci, ale hlavou mi táhne, že se lišíme v názoru, co je pro mě nejlepší, ale nechám si to pro sebe a potřu si toast silnou vrstvou malinového džemu. Zvonek u dveří zařinčí a Astrid, naše fena labradora, se rozštěká a začne poskakovat v chodbě. Všichni mimoděk otočíme hlavu za zvukem kromě George, kterému je nějaký zvonek ukradený a spokojeně si slintá.

„Charles to být nemůže,“ zvolá matka, „přišel by o dvě hodiny dřív!“ Zmocní se jí nervozita a pokouší se uhladit si současně vlasy i sukni.

„Půjdu otevřít,“ oznámí otec a zvedne se ze židle v čele stolu. „Ty jdi nahoru a převlékni se,“ dodá ke mně.

Prosmýknu se kolem něho. Astrid dál ňafá a řadí na chodbě. Beru schody po dvou, ale s převlékáním rozhodně nespíchám. Nakloním se přes zábradlí, abych viděla, co se děje. Zasluchnu tlumené hlasy, a tak se nakloním o něco víc. Otec ustoupí stranou a nechá někoho projít vchodovými dveřmi. Naštěstí to není Charles Bonham. Spatřím důvěrně známé ptačí hnízdo z prošedivělých vlasů a opelichaný kožich, který nemůže patřit nikomu jinému než mé milované tetě Clarice. Usměje se a úlevou mi poklesnou ramena, když vzhledne a její šedé oči si mě okamžitě najdou.

„Ahoj, potížístko.“ Mrkne na mě a ztěžka se opře o hůl.

„Co tady děláš?“ vykřiknu a беру schody po dvou, abych ji mohla co nejdřív obejmout a vdechovat důvěrně známou vůni frézií a kouře z dýmky.

„Slyšela jsem, že dnes přijde na návštěvu Charles Bonham. Doufám, že sis nemyslela, že si něco takového nechám ujít,“ chichotá se, když kráčíme chodbou do jídelny.

Mary se na tetu Clarice vrhne, sotva otevře dveře, a málem ji porazí. Matka si podrážděně povzdechne a vyplísní ji, ale sestra ji nevnímá. „Věděla jsem, že jsi to ty!“ jásá. „Věděla! Že jsem to věděla, máti?“ Mary vzrušeně blábolí s rukama ovinitýma kolem tetina pasu.

„Máš velmi bystrý postřeh,“ pochválí ji pyšně Clarice a pocuchá jí kadeře v barvě myší hnědi. „Pořád tě tolik baví detektivní romány?“

„Ano, ale ty, co máme, jsem už skoro všechny přečetla.“ Našpulí pusu a pohlédne na mě přimhouřenýma očima, jako by to byla moje vina, že nemám víc knížek, které by mi mohla šlohnout.

„V tom případě doufám, že tuhle jsi ještě neviděla,“ odpoví ostražitě tetu Clarice a vytáhne výtisk z tašky.

Nemůžu si pomoci, ale ucítím bodnutí žárlivosti. Mary padne *Dům na úskalí* a okamžitě začne číst.

„Myslím, že tenhle příběh se odehrává v Cornwallu,“ pokračuje teta Clarice, ale Mary ji už neposlouchá. Zmínka o tom hrabství mě vytrhne z mého smutku, protože si vzpomenu na prospekt stále ležící na stole. Mary ať si klidně má všechny detektivky na světě, jen když mi naši dovolí strávit jedno jediné léto v Cornwallu. Teta si musela všimnout, jak se tvářím, protože se vlídně usmála a vzala mě kolem ramen. „Když už mluvíme o Cornwallu, mám pro tebe dárek mnohem větší,“ pronesla vlídně. Vtom jí oči padly na brožurku. „Aha... Tak ona už přišla.“

„Poslala jsi ji ty?“ zeptám se udiveně.

„Samozřejmě! Prolistovala sis ji pořádně? Co si o tom myslíš?“ Zakření se na mě a já se pokouším o nadšený úsměv, avšak marně se bráním narůstajícímu zklamání. Takže škola se po mně neshání. Jak taky, když jsem nula bez formálního vzdělání. Sny o stipendiu se začínají rozplývat a bez něj jsem vyřízená, protože rodiče by mi školné nikdy nezaplatili.

„Proč jsi, drahá sestro, poslala mé dceři ten pamflet, aniž ses se mnou předem poradila?“ zeptá se otec tety Clarice. Tváří se rozhněvaně. Vztyčí se do své plné výšky, ale vedle tety Clarice nikdy nenahání takovou hrůzu.

„Protože chce studovat výtvarné umění, Arthure, a tahle škola patří k nejlepším,“ odpoví prostě. Oběma rukama se opře o hůl a nonšalantně pokrčí rameny.

„A já bych si přál nový automobil. Mohu očekávat, že najdu jeden zaparkovaný na příjezdové cestě?“ odsekne příkře a nalije sestře šálek čaje, jakmile se posadí ke stolu.

„V tom případě ti navrhuji, abys začal šetřit. Už jsi dost starý a ošklivý, aby sis ho koupil sám,“ odfrkne si Clarice a přidá si do čaje několik kostek cukru. „Tohle je můj dárek pro Elizabeth. Troška svobody, než se usadí. To ubohé jehňátko sotva vytáhlo paty z Hertfordshiru a ve škole říkali, že má skutečný talent.“

„Napřed jsi to měla probrat s námi, Clarice,“ vloží se do hovoru matka. Na boku chová George a já si připadám

neviditelná. Těkám pohledem z jednoho na druhého a sleduji, jak diskutují o mojí budoucnosti.

„Zajímá někoho můj názor?“ zeptám se tiše a opřu se lokty o stůl.

„Ne,“ odpoví dvojhlasně rodiče.

„Proč nemůže odjet?“ nechápe Clarice. „Podle mě by jí prospělo, kdyby se dostala do světa. Já to zaplatím. O peníze se nebojte.“

Skutečnost, že po finanční stránce je na tom teta Clarice podstatně lépe než naše rodina, byla pro mého otce vždycky jablkem sváru. Ne že bychom trpěli nouzí, ale vždycky to byla teta Clarice, kdo nás zachránil, když jsme vyrostli z bot, anebo se těsně před Vánoce zastavila na skok, aby nám věnovala krocana, kterého „měla navíc“. Žádný z mých rodičů jí nebyl za pomoc dostatečně vděčný a já slyšela matku, jak si stěžuje, že je lehké hrát si na spasitelku, když nemusí vychovávat tři děti. Osobně se domnívám, že na ni byli zbytečně tvrdí vzhledem k tomu, že nám jenom chtěla pomoci. Manžel tety Clarice vlastnil továrnu na knoflíky a díky zakázce na zapínání vojenských uniforem během války povážlivě zbohatl. Ale k dokonalosti měl jejich život daleko. Scházely jim děti. Teta tvrdila, že jí to nevadí, protože má strýčka Teddyho a neteře a synovce. Když strýček Ted zemřel na španělskou chřipku, teta zůstala sama. Prodala fabriku, čímž získala další jmění, ale vždycky tvrdila, že by všechny svoje peníze vyměnila za jediný den navíc se svým mužem. Ale moji rodiče tohle nikdy nepochopili. Podle mě lidé vždycky chtějí to, co nemají.

Otci se naježí knír a přísně odpoví. „S penězi to nemá nic společného, Clarice. Nechceme, aby odjela, protože jsme dceři konečně našli ctihodného nápadníka, který o ni projevil zájem. Údělem ženy není malovat obrazy, ale vdát se a vychovávat děti.“

Nejsem si jistá, jestli tahle poznámka cílila na mě nebo na tetu, ale stejně to zabolelo a já si uvědomila se špetkou beznaděje, že mi rodiče nikdy nedovolí odejít.

„Tak tohle je vyložený nesmysl!“ Teta je o správnosti rodičovského rozhodnutí zjevně přesvědčená ještě méně než já. „V průběhu staletí tu po sobě stovky žen zanechaly svou uměleckou stopu. Ty stále žiješ ve středověku, Arthure, a dovolíš své pýše, aby tě ovládala.“

„Přestaňme se už kvůli tomu hádat,“ vloží se do hovoru matka. Pořád se potýká s Georgem, který je stále mrzutější, a já se mu ani nedivím. „Zvládnout jedno vzpurné dítě je na mě ažaž. Elizabeth, běž se připravit na příchod pana Charlese. O tomhle si promluvíme později.“

Loudám se po schodech do své ložnice a zavřu za sebou dveře. Vychutnávám si klid a ticho. Nedávno vyleštěná podlaha je stále silně cítit voskem, proto opatrně kráčím po špičkách k oknu, otevřu ho a vpustím do místnosti čerstvý vzduch. Matka mi na postel připravila broskvové růžové šaty s nabíranými rukávky. Přeběhnu prsty po šifonu a povzdechnu si. Víím, že ji ty šaty stály spoustu peněz a pořídila mi je speciálně kvůli dnešnímu návštěvníkovi, ale jsou příšerné. Natáhnu si hedvábné punčochy a obléknu si šaty. Teprve potom se na sebe podívám do zrcadla. Vypadám děsně. Broskvový odstín mi zjevně nesluší, zdám se bledá a churavá. Prsty si prohrábnu vlasy v neúspěšném pokusu zkrotit neposlušnou hřívu. Opět jsem se snažila marně. Na rozdíl od vlasů mých sourozenců se moje kadeře odmítají poskládat do půvabných prstýnků a zároveň odolávají všem snahám o jejich uhlazení. Napadlo mě, že si je nechám ostříhat nakrátko, což se teď nosí, ale nikterak jsem si tím nepomohla. Místo vkusného účesu mám kolem obličeje podivný nadýchaný trojúhelník. Vtom se ozve zaškrábání, dveře se rozlétnou a do pokoje se vkolébá Astrid.

„Ahoj, holka,“ přivítám ji a podrhu za sametovýma ušima. „Co si o tom myslíš?“ zeptám se fenky a zatočím se na místě.

Začne kňučet a já vyprsknu smíchy. „Naprosto ti rozumím. Vypadám jako pivoňka, že?“

Astrid se uvelebí před krbem a já popadnu skicář a plácnu sebou na postel. Načrtnu dlouhou linii jejího těla od čenichu po ocas a svalnaté tlapy. Potom tu a tam přidám nějaký ten detail. Koušu konec tužky a soustředím se na charakteristické rysy psího obličejce. Zamžourám na otevřenou paletu barev, ležící na nočním stolku. V těchhle šatech bych opravdu malovat neměla, ale naskytla se mi vzácná příležitost zvěčnit Astrid, která mi jinak odmítá stát modelem. Natáhnu se pro štětec a namočím jej do sklenice s vodou dřív, než si to stačím rozmyslet. K mému údivu se fenka ani nepohne, dokud nejsem úplně hotová. Opatrně položím skicář na stůl, aby obrázek uschl, a důkladně si prohlédnu šaty. Není na nich ani kapka barvy.

„Vidíš, Astrid, přece jenom existuje způsob, jak být umělkyní a přitom zůstat dámou,“ poznamenám samolibě a ona tiše zavrčí. Sedne si, nastraží uši a vtom se jako na povel rozezní domovní zvonek.

„Nic se neděje,“ chystám se říct, ale ona prudce vyskočí, hlasitě štěká a divoce mává ocasem. Zabírá skoro celý volný prostor mé stíněné ložnice, a tak se vrhnu ke dveřím, abych ji vypustila na chodbu dřív, než něco shodí, ale punčochy mi podklouznou na navoskované podlaze. Ztratím kontakt s pevnou zemí a pořádně ve mně hrkne. Nohy mi vystřelí vzhůru, Astrid běsní a s každým mávnutím huňatého ohonu shazuje na podlahu knihy a různé tretky. Rozhodím paže, abych se přidržela, a hledám oporu. Chytnu se police a na zlomek vteřiny se mi uleví – než se utrhne a já s hlasitým žuchnutím skončím na zemi. Věci postavené na polici vylétnou do vzduchu a já jako ve zpomaleném filmu s hrůzou sleduji barevné křídly, kelímky s barvami a lahvičky s olejem, jak se snášejí k tvrdým prknům. Stisknu víčka a v duchu se obrním. Všude kolem mě se třítí sklo a střikají barvy. Astrid zpanikaří a vrhne se ke dveřím. Uklouzne na oleji a lesklý

černý kožich si potřísní kanárkově žlutou barvou. Vyděšeně prchá na chodbu.

„Elizabeth? Je všechno v pořádku?“ doléhá ke mně zdvořilý hlas mojí matky. „Charlesi, co kdybyste se odebral do zimní zahrady? Já skočím pro dceru.“

Nešťastně se na sebe podívám. Jsem špinavá od barev a šaty jsou zničené. Z chodby zazní matčin vyděšený výkřik a já si uvědomím, že Astrid právě prozradila, co nahoře provádíme.

„Elizabeth!“ zaječí matka.

Povzdechnu si a opatrně se zvednu z podlahy. Vyhýbám se střeptům a ignoruji bolavá bedra. Šourám se ke schodišti a připravuji se na nejhorší, ale pohled, který se mi naskytne, způsobí, že mimoděk vyprsknu smíchy. Připlácnu si dlaň na ústa. Matka na mě ohromeně zírá. Astrid je stále plná vzrušení. Nadšeně vrtí ocasem a očichává nohy našeho hosta. Charles Bonham stojí pod schody s mírně omámeným výrazem ve tváři. Na jeho námořnický modrém obleku se náramně vyjímají kanárkově žluté otisky tlap naší labradorky a pokaždé, když Astrid mávne ohonem, přistanou na jeho nohavicích další svítivé kapky.

Nedokážu říct, jestli je máti víc rozčilená ze stavu chodby a obleku chudáka Charlese, anebo ze skutečnosti, že jsem dovolila svému nápadníkovi vidět mě v tomhle neutěšeném stavu. Proto jsem se co nejdůkladněji umyla, vykartáčovala jsem si barvu z rozježených vlasů a převlékla se do jiných šatů. Ale v očích své matky jsem stejně udělala málo a pozdě.

„Účet za čistírnu samozřejmě uhradíme,“ opakuje Charlesovi a já při pomýšlení na zbytečný výdaj ucítím další bodnutí viny. Venku začalo pršet a v zimní zahradě bylo rázem dusno a páchla zatuchlinou. Jako bychom už nezačali dost nepohodlí. Charles si sušil lesknoucí se čelo

tím způsobem, že na něj potukával kapesníkem s vyšíтым monogramem.

„Nelamte si s tím hlavu,“ zasmál se vesele. „Takové věci se stávají.“

Musím přiznat, že mě příjemně překvapilo, s jakou noblesou se přenesl přes rodinný trapas. Moc o něm nevím. Snad jenom to, že je dědicem továrny na plasty a zná se s mým otcem. Patří k lidem, kteří spadají do kategorie „nové peníze“, ale podle otce na stáří financí nezáleží, hlavně že potenciální ženich nějaké má. Navzdory svému mladoburžoaznímu původu Charles dokázal okouzlit ty správné lidi a jeho jméno se často objevovalo v novinách, kde ho nazývali stoupající hvězdou průmyslu, ale jinak pro mě zůstával záhadou. Je daleko pohlednější než na fotografiích z novin, ale také starší, než jsem očekávala – určitě o dobrých deset let. Vlasy barvy karamelu nosí sčesané z čela a napomádané, a hluboko posazené modré oči mají stejný odstín jako chrpy právě kvetoucí na zahradě.

„Jak jde byznys, Charlesi?“ zeptá se otec, který se k nám připojí s tetou Clarice. Ta se potutelně hihňá, když vidí, v jakém jsem zbědovaném stavu, a belhá se k židli.

„Celkem dobře, celkem dobře,“ zamumlá Charles. „Kéž bychom mohli jednou provždy umlčet ty zatracené socialisty. Zrovna když si člověk myslí, že se zbavil posledního, další vystrčí svou ošklivou hlavu. Ale ve skutečnosti nepředstavují vážnou hrozbu. Nerekrutují se z řad zkušných dělníků.“

Otec moudře přikyvuje, ale já nemám zdání, o čem mluví. „O co těm socialistům jde?“ vyzvídám. Charles se nepatrně zarazí a oči obou rodičů mě probodávají. Teta Clarice se schovává za šálkem, aby zamaskovala další chichotání. „Omlouvám se,“ zadrmlím. „Jsem jenom zvědavá.“

Charles se znovu zasměje, ale tentokrát to zní blahosklonně. „Vy jste ale všetečná osůbka, že? Socialisté jenom hledají příležitost, jak dělat potíže, a obecně platí, že jim

nikdy nic nejde pod nos. Pořád chtějí víc, ale nejsou ochotni si to odpracovat.“

„Víc čeho?“ nedám mu pokoj, ale on se nervózně zavrtí na židli a nakrčí čelo.

„Požadují vyšší mzdy, kratší pracovní dobu, víc volna...“

„Aha,“ přikývnu zamyšleně. „A to je špatně?“

Otci zaskočí čaj, vykulí oči a chvatně se natáhne po ubrousku. Máti se na mě varovně podívá.

„Chápu, chápu,“ uculuje se znovu Charles. „V podstatě máte pravdu, Elizabeth. Není špatně žádat víc, ale musíte si to zasloužit. Takhle funguje společnost. Nemůžete očekávat, že všechno dostanete naservírované na stříbrném podnose. Odměnu přináší jen pilná práce, a tihle lidé nejsou ochotní tvrdě pracovat. Dává to smysl?“ zeptá se s úsměvem a určitě se domnívá, že se mnou jedná nadmíru laskavě.

„Nepsali náhodou v novinách, že jste fabriku zdědil po svém otci?“ zeptám se, upřímně zvědavá, jestli si je vědom pokrytectví ve svém tvrzení, anebo se nad tím nikdy dřív nezamyslel.

Na zlomek vteřiny se zakaboní a z příjemného muže se rázem promění v groteskní postavu. Nepatrně sebou trhnu. Bleskově se vzpamatuje a roztáhne rty do falešného úsměvu. Ale místo aby mi odpověděl na otázku, otočí se k mému otci a rozesměje se. „Vypadá to, že máte doma zapálenou komunistku!“

„Ujišťuji vás, že nic takového není. Nemá ponětí, o čem se bavíme. Je to tak, Elizabeth?“ Otvírám pusku, abych mu odpověděla, ale otec pokračuje dál: „Charlesi, co kdybychom se přesunuli do mé pracovny a nechali dámy, ať si v klidu dopijí čaj?“

Bez dalšího slova vyprovodí Charlese ze zimní zahrady a já zůstanu jen ve společnosti matky a tety Clarice. Dlouze si povzdechnu a ovívám se ubrouskem. Případá mi, že v rozpalené místnosti nezůstal žádný vzduch.

„Nuže..., podle mě to šlo dobře,“ poznamená spokojeně teta a já se na ni chmurně podívám. „Ty dokážeš člověka povzbudit! Stejně se ti nelíbil. Můžeme teď probrat tu uměleckou školu?“

„Elizabeth, běž do svého pokoje a uklid' si po sobě ten nepořádek,“ zpraží mě přísně matka. Tetu Clarice vůbec nebere na vědomí. „A jestli ta podlaha bude potřebovat znovu navoskovat, uděláš to sama!“ volá za mnou.

Klečím na podlaze, sbírám titěrné střepy a odhazuji je do odpadkového koše. Na posteli stále leží brožurka z Umělecké školy svaté Anežky. Znovu ji zvednu. Z obálky na mě volá oceán. Kéž bych ho mohla vidět na vlastní oči, cítit písek mezi prsty u nohou, vyšplhat se na útes a nechat se ovívat slanou brízou... Zavřu oči a skoro si umím představit, že tam jsem. Skoro, ale ne úplně. Na pobřeží jsem nikdy nebyla a moře znám pouze z obrázků, jako je ten, který mám před sebou. Odmalička toužím alespoň jednou pohlédnout na nekonečnou vodní plochu. Povzdechnu si a smetu do koše poslední úlomky skla. Potom sebou praštím na lůžko a znovu listuji letákem.

Stále jsem do něj pohroužená a zabývám se detaily, když se otevřou dveře a na prahu se objeví máti. „Přece jsem ti nařídila, že máš uklízet,“ praví přísně. Seskočím z matrace a vrhnu se na skvrny od barvy, ale ona si unaveně povzdechne. „Nech to být. Otec s tebou chce mluvit ve své pracovně.“

Zvednu se a cestou ze schodů se mi svírá žaludek. Zastavím se přede dveřmi a v duchu se obrním. „Jsem v naprosté pohodě, a ať se stane cokoliv, dobře to dopadne,“ zadrmlolím svoji mantru. Tohle si říkám tak dlouho, co si pamatuji. Opakuji ta slova pokaždé, když si potřebuji uklidnit nervy anebo je toho na mě tolik, až mi puká hlava. Přeríkám si je ještě jednou a okamžitě se cítím klidnější. Pak zaklepám na dveře.

Otec mě zevnitř zve dál, proto stisknu kliku a překročím práh. Do jeho pracovny moc často nezavítám, a tak tčkám zrakem po mahagonových policích se svazky knih v kožené vazbě. Je zde cítit kouř, a není divu, když v popelníku poblíž dvou prázdných sklenic na whisky čadí zbytky dvou doutníků. Otec sedí za stolem, tváří se vážně a listuje nějakými leistry. Nevzhlédne ke mně, když se k němu přiblížím, proto rozpačitě otálím několik desítek centimetrů od něho.

„Charles už odešel?“ zeptám se v naději, že udržím přítivou atmosféru. Konečně mě vezme na vědomí, šedýma očima se zabodne do mých zelených a dlouze a pátravě si mě prohlíží.

„Ano, Charles už je pryč,“ prohlásí nakonec, naposledy sklepe papíry o stůl a odloží je stranou. „Celkem jsi ho zaujala, přestože ses pokusila dnešní odpoledne sabotovat.“

„Otče, nic jsem *nesabotovala*,“ spustím odhodlaně, ale on zvedne ruku, aby mě umlčel.

„Charles je slušný gentleman. Nechce tě do ničeho tlačit. Má pochopení. Domnívá se, že se vyplatí počkat do nového roku, než se vezmete. Do té doby mi doporučil přihlásit tě do renomované rodinné školy.“ Podívá se na kalendář na svém stole a zalistuje jím. „Tím pádem máš osm měsíců na to, aby sis osvojila vybrané manýry.“

„Než se vdám?“ Šumí mi v uších. Zmocní se mě panika a zatočí se mi hlava. „Copak ti nabídl, že se se mnou zasnoubí?“

„Nabídl a já jeho nabídku tvým jménem přijal. Charles ti bude velmi dobrým manželem a já věřím, že po krátkém tréninku z tebe bude výtečná ženuška.“

„Je mi devatenáct. Není na rodinnou školu pozdě? Kromě toho se nechci vdávat. Toužím –“

„Já vím, po čem prahneš, Elizabeth. Přeješ si být malířkou, stát se slavnou a žít svůj bohémský sen. Nicméně nejsi talent od pánaboha a tvoje představy jsou na hony vzdálené realitě. Tvým posláním není stát se malířkou, nýbrž ctihodnou chotí.“

Nakloní se nad stolem a plně se na mě soustředí, aby se ujistil, že jsem mu porozuměla, ale já, celá zkoprnělá, stojím uprostřed místnosti a věším hlavu. Otec byl vždycky přísný, ale nemůžu uvěřit, že by mě někomu přislíbil, aniž by se mě předtím zeptal. Marně hledám slova, když vtom se rozlétnou dveře a dovnitř se vkolébá teta Clarice, následovaná máti.

„Omlouvám se, Arthure, ale nepodařilo se mi ji zastavit...“ spustí matka, ale teta je hlasitější.

„Co je to za nesmysl?“ zahřímá a namíří na otce svou hůl. „Ty chceš provdat Elizabeth za toho odporného člověka? To snad nemyslíš vážně!“

„Do toho ti nic není, Clarice. Existují určité věci, které jsou výhradně v mé vlastní pravomoci, a ty zahrnují i moje děti,“ odpoví úsečně a naježí obočí. „Já rozhodnu, co je pro ně nejlepší, a žádná finanční částka na tom nic nezmění.“

„Tohle pro mě nejlepší není!“ pokouším se protestovat, ale on se na mě jen pobaveně podívá.

„Opravdu?“ Povytáhne obočí. „Máš snad jiný plán, jak se zabezpečit? Který rozumný rodič by připustil, aby mu dcera utekla s bandou radikálních socialistických umělců?“

Několikrát otevřu a zase zavřu pusy, jak nenacházím ta správná slova. Sotva dýchám. Připadá mi, že se můj svět každou vteřinou scvrkává a tíha otcova rozhodnutí mi drtí plíce.

Teta Clarice ke mně přistoupí a položí mi ruku na rameno. Díky jejímu doteku se maličko uvolním. „Kdyby se dokázala uživit, pustil bys ji? Jde ti o pověst, anebo o peníze?“

„O obojí!“ zavrčí. „Nemůžu si dovolit věčně ji podporovat a nepřipustím, aby se z ní stala stará panna. Proč taky, když je někdo ochotný se s ní oženit?“

„Co takhle dohodnout se na kompromisu?“ navrhně opatrně teta. Cítím, jak svírá moje rameno o něco pevněji. „Místo abys ji poslal do rodinné školy, dopřej jí tu výtvarnou. Dej jí šanci, ať pozná, co je život, než se usadí s Charlesem.“

„To naprosto nepřichází v úvahu!“ Otec si odfrkne a teta Clarice skloní zrak ke svým vrásčitým rukám, složeným na ohybu hole.

„Elizabeth, drahá, nevadilo by ti nechat nás chvíli o samotě?“ zeptá se mírně. Kdyby to po mně chtěl někdo jiný, nejspíš bych ztropila povyk, ale zachytím její pohled a ona na mě spiklenecky mrkne. Proto přikývnu a omluvím se.

Tiše za sebou zavřu, a sotva západka zacvakne, zaslechnu šum nezřetelných hlasů. Zoufale si přeji vědět, o čem se ti dva baví, a přestože si uvědomuji, že poslouchat za dveřmi se nevyplácí, každý román od Agathy Christie, který jsem přečetla, mě přesvědčuje o opaku. Přitisknu ucho na chladné tvrdé dřevo a pozorně poslouchám. Napřed slyším hlas tety Clarice.

„Pokud ode mě očekáváš, že jí poskytnu věno, přinejmenším bys mi mohl splnit jedno jediné přání,“ praví vážně. „Proč jsi tak zásadně proti, Arthure?“

„Protože pro mladou dámu se tahle škola nehodí,“ trvá na svém. „A nedovolím ti, abys mě podplácela příslibem věna, Clarice.“

„Nepokouším se tě podplatit!“ povzdechne si. „Jenom se tě snažím přimět, abys udělal, co je správné pro Elizabeth.“

„Co ty považuješ za správné,“ opraví ji.

„Ano,“ souhlasí. „Uvědomuji si, že je to tvoje dcera, a ne moje, a konečné rozhodnutí záleží na tobě, ale prosím věř mi, když říkám, že chci jenom to, co je pro ni nejlepší. Jedno léto na umělecké škole z ní druhou Artemisii neudělá, ale poskytne jí zaslouženou svobodu a umožní získat špetku životních zkušeností.“

Otcovu odpověď neslyším. Sotva dýchám a tisknu ucho silněji ke dveřím. Slyším tetu Clarice, jak si přehnaně povzdechla.

„Ale no tak, Arthure... Pusť ji a já jí poskytnu věno, zaplácím studium na umělecké škole, a dokonce uhradím i náklady spojené se svatbou. Co můžeš ztratit?“